

בית הדין האזורי לעבודה בתל אביב

ב"ל 5821-05-19

1 20 ינואר 2020
2

לפני:

כב' השופטת חנה טרכטינגוט – שופטת בכירה

התובע:

ע"י ב"כ עו"ד איתמר כהן

הנתבע:

המוסד לביטוח לאומי
ע"י ב"כ עו"ד שרון חגיגי

3

פסק - דין

4

5 1. מהו בסיס השכר של התובע לצורך תשלום דמי פגיעה בגין פגיעה בעבודה מיום 6.3.17.

6

7 2. העובדות אינן שנויות במחלוקת ונקבעו בהסכמת הצדדים בפרוטוקול מיום 30.10.19
8 כדלקמן:

9

10 א. התובע נפגע ביום 6.3.17, הפגיעה הוכרה כתאונת עבודה.
11 ב. החודשים שנלקחו כבסיס שכר הינם: 12/16, 1-2/17.
12 ג. אישור המעסיק מיום 15.2.16 לגבי הבונוס מצורף כנספח לכתב התביעה.

13

14 3. השאלות הטעונות הכרעה הינן:

15

16 א. האם יש לקחת את השעות הנוספות המופיעות בתלוש 12/16 כרכיב לשכר הבסיס.
17 ב. האם יש לקחת בחשבון הבונוס גם את הסך של 8,570 ₪ אשר הופקד בקרן
18 ההשתלמות.

19

הוראות הדין הרלבנטיות –

20

21 4. סעיף 97 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב] התשנ"ה-1995 קובע כך:
22 "דמי פגיעה ליום הם שלושה רבעים משכר עבודתו הרגיל של המבוטח,
23 אך לא יותר מ- 75% מסכום השווה לסכום הבסיס כפול 5, שהוא מחולק ב-
24 30..."

25

26 סעיף 98 לחוק קובע כך:
27 "(א) שכר העבודה הרגיל, לענין סעיף 97, הוא הסכום המתקבל מחלוקת הכנסת
28 המבוטח, ברבע השנה שקדם ליום שבעדו מגיעים לראשונה דמי פגיעה, בתשעים.
29 (ב) לענין סעיף זה, "הכנסה" –
30 (ג) במבוטח לפי סעיף 75(א)(1) – ההכנסה ששימשה יסוד לחישוב דמי הביטוח
בעד רבע השנה באמור בסעיף קטן (א)..."

בית הדין האזורי לעבודה בתל אביב

ב"ל 5821-05-19

- 1 תקנה 3 לתקנות הביטוח הלאומי (תשלום ופטור מתשלום דמי ביטוח), התשנ"ה-1995 (להלן:
2 "התקנות") קובעת –
3 **"תשלומים חודשיים**
4 **תשלום חודשי, שנהוג לשלמו בחודש שלאחר החודש שבעדו הוא משתלם,**
5 **בהתאם לדיווח של העובד, יראו כשכר חודשי הרגיל של העובד בעד החודש**
6 **שלאחר החודש שבעדו משולם התשלום החודשי האמור."**
7
8 תקנה 4 לתקנות קובעת כך:
9 **"הפרשים**
10 **הפרשים יראו כשכרו החודשי הרגיל של העובד, בעד החודשים שבעדם**
11 **שולמו."**
12
13 תקנה 5 לתקנות קובעת כך:
14 **"תשלום נוסף**
15 **(1) אם שיעורו 25% או יותר משכר המינימום כהגדרתו בחוק שכר המינימום**
16 **(להלן שכר מינימום) יחולק לשנים עשר, והסכום המתקבל מהחלוקה**
17 **האמורה יצורף לשכר החודש שבו שולם ולשכר כל אחד משנים עשר**
18 **החודשים שקדמו לו..."**
19
20 סעיף 1 לתקנות, קובע את ההגדרות הבאות:
21 **"שכר" – הכנסה מהמקורות המפורטים בסעיף 2(2) לפקודה.**
22 **"תשלום נוסף" – שכר הניתן לעובד בנוסף לשכר החודש הרגיל, לרבות**
23 **תשלומים שניתנו כבונוס או כמענק השתתפות ברווחי המעביד ולעט**
24 **הפרשים."**
25
26 האם יש לקחת את השעות הנוספות המופיעות בתלוש 12/16 כרכיב לשכר הבסיס –
27
28 5. התובע טוען כי בהתאם לתנאי ההעסקה של כלל העובדים במשרד שבו הועסק, התשלום בגין
29 שעות נוספות משולם תמיד בחודש העוקב לחודש ביצוע העבודה.
30 בהתאם לכך שולמו בחודש 12/16 שעות נוספות שבוצעו בחודש 11/16 וכן הלאה.
31 לפיכך בהתאם לתקנה 3 לתקנות, המועד הרלבנטי לחישוב בסיס השכר של השעות הנוספות
32 הוא חודש התשלום.
33
34 6. הנתבע טוען כי מדובר על הפרש שעות נוספות שלא שולמו לתובע ולפיכך חלה תקנה 4 שעניינה
35 הפרשים.
36 לפיכך אם התובע ימציא את תלוש השכר לחודש 3/17 וימצא בו שעות נוספות כהפרשים
37 לחודש 2/17, סכום זה יהווה חלק מבסיס השכר לדמי פגיעה.
38 הנתבע מדגיש כי דמי הפגיעה מהווים גמלה מחליפת שכר ומכאן שיש לקחת בחשבון את
39 השכר המשקף את עבודת התובע בחודש בו עבד.

בית הדין האזורי לעבודה בתל אביב

ב"ל 5821-05-19

- 1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
- ההכרעה –
7. לאחר שבחנתי את טענות הצדדים, מתקבלת עמדתו של התובע. בתקנות קיימת אבחנה בין תשלומים חודשיים שנהוג לשלם בחודש שלאחר החודש בהם הם משולמים בהתאם לדיווחו של העובד לבין תשלומי הפרשים. לגרסתו של הנתבע אין כל אבחנה ביניהם ולא ברור לאיזו מטרה נועדה תקנה 3. לטעמי תקנה 3 מכוונת למקרים בו שכרו של עובד מורכב באופן קבוע משכר יסוד ותשלום שעות נוספות, עמלות, פרמיות, וכל אלה משולמים על פי דיווח של העובד באופן קבוע בחודש שלאחר החודש שבעדו הוא משתלם. זהו המקרה שלפנינו.
8. על פי תקנון העבודה אצל המעסיק (נספח ה' לכתב התביעה):
"התשלום בגין שעות נוספות, ניכוי בגין חל"ת והחזר הוצאות העובד מבוצע במשכורת של החודש העוקב".
מכאן שרכיב השעות הנוספות נהוג לשלמו אצל המעסיק בחודש שלאחר החודש בעדו הוא משתלם, לפי דיווחי העובד, ולפיכך יש לראותו כשכר החודשי הרגיל של העובד בעד החודש שלאחר החודש שבעדו הוא משולם.
9. כפועל יוצא יש לראות את תשלום השעות הנוספות אשר שולמו בחודש 12/16 בסך של 9,405 ₪ כשכר חודשי רגיל של התובע בעד חודש התשלום.
- האם יש לקחת בחשבון הבונוס גם את הסך של 8,750 ₪ אשר הופקד בקרן ההשתלמות –
10. לתובע שולם בונוס שנתי בסך כולל של 33,780 ₪. סך של 25,210 ₪ שולם במשכורת חודש אוגוסט 2017, ובהתאם לתקנות 1 ו- 5 לתקנות חולק התשלום ב- 12 והוסף לכל אחד מהחודשים. יתרת הבונוס בסך 8,570 ₪ הופקדה בקרן ההשתלמות של התובע על ידי המעסיק לבקשת התובע.
11. סעיף 3(ה) לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש] (להלן: "פקודת מס הכנסה") קובע –
"סכומים ששילם מעביד לקרנות השתלמות בשביל עובדו בגבולות שנקבעו בהסכם קיבוצי כמשמעותו בחוק הסכמים קיבוציים, תשי"ז-1957, (להלן- הסכם קיבוצי), ולגבי עובד שאין הסכם קיבוצי החל עליו - בגבולות שנקבעו בהסכם קיבוצי החל על עובד שמקצועו, הוותק שלו ותנאי העבודה שלו דומים, אך לא יותר מ- 8.4% מהמשכורת הקובעת לגבי עובד הוראה ולא יותר מ- 7.5% מהמשכורת הקובעת לגבי כל עובד אחר, יראום כהנסת עבודה של

בית הדין האזורי לעבודה בתל אביב

ב"ל 5821-05-19

- 1 העובד בעת שקיבל אותם; ואילו סכומים ששילם מעביד מעל לגבולות כאמור
2 יראום כהכנסת עבודה של העובד בעת ששולמו לקרן".
3
- 4 12. התובע טוען כי יש לדחות את טענת הנתבע לפיה חל סעיף 3(ה) לפקודת מס הכנסה שכן אין
5 מדובר בהפקדה של המעביד אלא הפקדה של העובד כשהמעביד הוא רק צינור להפקדה.
6 התובע מפנה לדיון מח/220-0 המוסד לביטוח לאומי – מרים ברורמן כא (1) להלן: "פסק דין
7 ברורמן", לפיו תשלומי העובד לקרן השתלמות מהווים הכנסת עבודה לפי סעיף 2(2) לפקודת
8 מס הכנסה בעת התשלום לקרן ואילו סעיף 3(ה) מדבר על תשלומי המעביד לקרן ההשתלמות.
9
- 10 13. התובע יכול היה לבחור לעשות בסכום של 8,570 ₪ שהועמד לו על ידי המעסיק כרצונו
11 ולהשתלם לכיסו יחד עם שאר הבונוס. התובע בחר להפקידו בקרן ההשתלמות, והמעסיק
12 היווה את הצינור להעברה וסעיף 3(ה) לא חל עליו.
13
- 14 14. הנתבע טוען כי סעיף 3(ה) לפקודת מס הכנסה הוא הוראה ספציפית לפיה יש לראות בהכנסות
15 אלה הכנסות עבודה אך ורק "עת שיקבל אותם התובע" ולא בעת ההפקדה.
16 מועד משיכת הכספים אינו יכול להיחשב בסיס שכר לחודשים הרלבנטיים לענייננו.
17 אין מדובר בשכר עבודה החייב במס לפי סעיף 2(2) לפקודת מס הכנסה ולכן אין מדובר בשכר
18 עבודה.
19 תקנה 2 לתקנות קובעת כי לא ישולמו דמי ביטוח מהכנסת העובד הפטורה ממס לפי פקודת
20 מס הכנסה למעט הכנסה לפי סעיף 5(9).
21 התובע בחר להפקיד את הסכום שבמחלוקת לקרן ההשתלמות בידיעה שהסכום לא ייחשב
22 כשכר עבודה, שכן הסכום אינו ממוסה.
23 אין כל דיווח על הסכום שבמחלוקת בתלושי השכר כהורדה לקרן ההשתלמות, ואין לתובע
24 להלין על עצמו בדבר נטל ההוכחה.
25 התובע אינו יכול להחזיק את החבל משני קצותיו, מחד להסכים להפריש כספים לקרן
26 ההשתלמות בידיעה כי לא מדובר ברכיב שכר עבודה ומאידך, לבקש כי יראו את הכספים
27 כשכר עבודה.
28
- 29 15. הנתבע צירף לסיכומיו הודעת צד ג' למעסיק לפיה באם תתקבלנה טענות התובע אזי מתוּב
30 המעסיק בדמי ביטוח.
31
- 32 **ההכרעה –**
33
- 34 16. לאחר שבחנתי את טענות הצדדים, דין רכיב זה של התביעה להידחות.
35
- 36 17. התובע צירף לכתב התביעה אישור מעסיק לגבי תשלום הבונוס כדלקמן:
37

בית הדין האזורי לעבודה בתל אביב

ב"ל 5821-05-19

- 1 "שולם, שולם,"
- 2 לבקשתך הננו לפרט להלן:
- 3 במהלך שנת 2017 מסרנו לך כי קמה לך זכאות לסך של 33,780 ₪ מכוח
- 4 תכנית ותגמול מנהלים.
- 5 על פי נהלי הפירמה מנהל יכול לבקש להפנות חלק מהתגמול מכח תגמול
- 6 מנהלים להפקדות בקרן השתלמות עד לתקרת השכר הקבועה בפקודת מס
- 7 הכנסה.
- 8 לפיכך, לבקשתך, סך של 8,570 ₪ הופקד עבורך לקרן השתלמות, וסך של
- 9 25,210 ₪ שולם לך כבונוס.
- 10 על פי הוראות סעיף 3(ה) לפקודת מס הכנסה, הפקדה לקרן השתלמות
- 11 כאמור אינה מהווה חלק משכרו של העובד במועד ההפקדה לקרן
- 12 ההשתלמות, ולפיכך לא נכללה בשכרך לחודש 8/2017
- 13
- 14 18. מאישור זה עולות העובדות הבאות:
- 15 ראשית, הסכום של 8,570 ₪ היווה חלק מהבונוס. שנית, הסכום הופקד על פי בקשת התובע
- 16 לקרן ההשתלמות ושלישית, הסכום לא מהווה חלק משכר התובע במועד ההפקדה לקרן
- 17 ההשתלמות, ולפיכך לא נכלל בשכרו לחודש 8/17.
- 18
- 19 19. לפיכך יש ראשית לדחות את טענת הנתבע לפיה לא הוכח כי הסכום השנוי במחלוקת אכן
- 20 הופקד על ידי המעסיק לבקשת התובע לקרן ההשתלמות.
- 21
- 22 20. שנית, המעסיק עצמו הוא שמפנה את התובע לסעיף 3(ה) לפקודת מס הכנסה.
- 23 אך בין אם חל סעיף 3(ה) לפקודת מס הכנסה ובין אם לאו, מאישור המעסיק עולה כי מדובר
- 24 בסכום אשר הופקד לקרן ההשתלמות ואינו מהווה הכנסת עבודה לפי סעיף 2(2) לפקודת מס
- 25 הכנסה ולפיכך פטור ממס הכנסה ומדמי ביטוח.
- 26 משכך אינו יכול לשמש שכר עבודה רגיל לצורך סעיפים 97 ו-98 לחוק.
- 27 התובע אינו יכול לאחוז את החבל משני קצותיו. מחד לבחור להפקיד את הסכום בקרן
- 28 ההשתלמות כדי להוציא את הסכום מגדר "שכר עבודה" ולנצל את הפטור מתשלומי מס,
- 29 ומאידך לטעון כי מדובר בשכר עבודה לצורך בסיס לדמי פגיעה.
- 30
- 31 21. בטרם נעילה אעיר כי נדחית ההודעה לצד ג', אשר הוגשה בדרך לא ראויה, כנספח לסיכומים,
- 32 וללא כל בקשה מתאימה.
- 33
- 34 22. התוצאה איפוא כי התביעה מתקבלת בחלקה.
- 35 יש לקחת בחשבון את רכיב השעות הנוספות אשר שולמו בתלוש 12/16 כרכיב לשכר הקובע.
- 36

בית הדין האזורי לעבודה בתל אביב

ב"ל 5821-05-19

- 1 .23 הנתבע ישלם לתובע בנסיבות העניין הוצאות ושכר טרחת עו"ד בסכום כולל של 3,000 ש"ח וזאת
2 תוך 30 יום מהיום שיומצא פסק הדין.
3
4 .24 זכות ערעור על פסק דין זה לבית הדין הארצי לעבודה בירושלים תוך 30 יום מקבלתו.
5
6 **ניתן היום, כ"ג טבת תש"פ, (20 ינואר 2020), בהעדר הצדדים.**

7
8
9
10
11

ח.א.א.א.
חנה טרכטינגוט, שופטת בכירה